

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

25.02.2011 № 7

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
19 травня 2011 р. за № 606/19344

Про комплекс заходів щодо створення річкової інформаційної служби на внутрішніх водних шляхах України

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства інфраструктури
[№ 53 від 30.01.2013](#)
[№ 229 від 23.06.2015](#)
[№ 463 від 23.12.2016](#)
[№ 605 від 07.10.2020](#)}

Відповідно до Директиви 2005/44/ЄС Європейського парламенту і Ради Європи від 07.09.2005 "Про гармонізовану Річкову інформаційну службу на внутрішніх водних шляхах Співтовариства", [статей 3, 10](#) Кодексу торговельного мореплавства України, [Положення про Державну систему управління безпекою судноплавства](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.10.2009 № 1137, з метою підвищення безпеки судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, ефективності використання суднового ходу на внутрішніх водних шляхах та охорони навколишнього природного середовища **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити [Положення про річкову інформаційну службу на внутрішніх водних шляхах України](#), що додається.

2. Визначити ДП «АМПУ» відповідальним за здійснення проєктних, технічних та технологічних заходів, планування та фінансування заходів з утримання, обслуговування і забезпечення функціонування річкової інформаційної служби.

{Пункт 2 в редакції Наказу Міністерства інфраструктури [№ 605 від 07.10.2020](#)}

3. Укрморрічфлоту подати цей наказ в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. Міністра

К.Єфименко

ПОГОДЖЕНО:

В.о. Голови Антимонопольного комітету України Р. Кузьмін
Перший заступник Міністра фінансів України А. Мярковський
Перший заступник Голови -Голова ліквідаційної комісії Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва Г. Яцишина

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства інфраструктури України

ПОЛОЖЕННЯ **про річкову інформаційну службу** **на внутрішніх водних шляхах України**

I. Загальні положення

1. Це Положення встановлює організаційно-правовий статус, функції та права річкової інформаційної служби (далі - РІС).

2. Дія цього Положення поширюється на відносини, що виникають між РІС та суднами, судноплавними компаніями, підприємствами, установами та організаціями галузі морського та річкового транспорту.

3. РІС у своїй діяльності керується [Конституцією України](#), законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, резолюціями ЄЕК ООН, іншими нормативно-правовими актами, у тому числі цим Положенням.

4. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

автоматична ідентифікаційна система - система, що служить для ідентифікації суден, їх габаритів, курсу та інших даних за допомогою радіохвиль діапазону дуже високих частот (далі - ДВЧ) і включає в себе відповідне радіообладнання та засоби, які встановлюються та використовуються на судах, що здійснюють плавання на внутрішніх водних шляхах України (далі - ВВШ), і на берегових об'єктах;

автоматична система ідентифікації відправника повідомлення - система автоматичного розпізнавання суднових радіопередавачів ДВЧ;

автоматичний пост РІС - віддалений від регіонального центру РІС пост, обладнаний базовою станцією автоматичної ідентифікаційної системи, радіостанцією з дистанційним керуванням та іншими технічними засобами;

апаратно-програмний комплекс РІС - набір технічного та програмного обладнання, засобів та систем, що працюють спільно для виконання завдань, покладених на РІС;

базова станція автоматичної ідентифікаційної системи - багатофункціональна інформаційно-технічна система, обладнання якої встановлюється на берегових об'єктах з метою забезпечення безпеки судноплавства та автоматизації обміну навігаційною інформацією;

головний центр РІС - підрозділ РІС, що забезпечує обробку інформації щодо безпеки судноплавства від автоматичних постів РІС та регіональних центрів РІС, джерел метеорологічної та гідрологічної інформації, оперативної інформації від державної установи «Держгідрографія» та державного підприємства «Укрводшлях» про зміни навігаційних умов і режиму плавання на ВВШ, розклад роботи судноплавних гідротехнічних споруд і мостів, узагальнює інформацію та щоденно надає її через офіційний вебсайт РІС;

електронна картографічна навігаційно-інформаційна система для річкового судноплавства - система відображення електронних навігаційних карт та інформації для внутрішнього судноплавства;

контрольні коригувальні станції Глобальних навігаційних супутникових систем - система, яка формує і передає споживачам диференційні поправки до вимірних радіонавігаційних параметрів супутників у зоні роботи станції, формує інформацію про цілісність радіонавігаційної системи;

пост регулювання руху суден - підрозділ, що входить до складу служби регулювання руху суден;

регіональний центр РІС - підрозділ РІС, який виконує моніторинг руху суден, установлює безпосередньо зв'язок із ними, отримує, реєструє та передає необхідні відомості суднам у відповідальній зоні;

РІС - підрозділ філії «Дельта-лоцман» державного підприємства «Адміністрація морських портів України», що підтримує управління рухом і транспортом у сфері внутрішнього судноплавства, зокрема, коли це технічно доцільно, взаємодію з іншими видами транспорту, сприяє безпечному та ефективному процесу перевезень і найбільш повному використанню можливостей ВВІШ шляхом надання інформаційних послуг. РІС не стосується внутрішньої торговельної діяльності між однією або кількома залученими компаніями, але є відкритою для взаємодії з комерційною (торговельною) діяльністю;

служба регулювання руху суден - підрозділ філії «Дельта-лоцман» державного підприємства «Адміністрація морських портів України», що сприяє підвищенню безпеки та ефективності руху суден, а також запобіганню забрудненню навколишнього природного середовища.

5. У цьому Положенні вживаються такі скорочення:

АІС - автоматична ідентифікаційна система;

АП РІС - автоматичний пост річкової інформаційної служби;

АТІС - автоматична система ідентифікації відправника повідомлення;

БС АІС - базова станція автоматичної ідентифікаційної системи;

ГЦ РІС - головний центр річкової інформаційної служби;

ЕКНІС (ECDIS) - електронна картографічна навігаційно-інформаційна система для річкового судноплавства;

ККС ГНСС - контрольні коригувальні станції Глобальних навігаційних супутникових систем;

РІС - річкова інформаційна служба;

РЦ РІС - регіональний центр річкової інформаційної служби;

СРРС - служба регулювання руху суден.

II. Зона дії РІС

1. Зона дії РІС на українській ділянці р. Дунай охоплює ділянку р. Дунай від гирла р. Прут до виходу в море Кілійським гирлом, включаючи рукави Іванешт, Соломонів і Прямий, Старостамбульське гирло та гирло Бистре.

2. Зона дії РІС на ВВІШ охоплює судноплавні шляхи, визначені постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 1996 року [№ 640](#) «Про затвердження переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних». Зона дії РІС на р. Дніпро охоплює українську ділянку від 30 км до кордону з Республікою Білорусь.

3. До складу РІС входять:

РЦ РІС-Вишгород від 795 км до кордону з Республікою Білорусь;

РЦ РІС-Канів від 655 по 795 км;
РЦ РІС-Світловодськ від 493 по 655 км;
РЦ РІС-Кам'янське від 365 по 493 км;
РЦ РІС-Запоріжжя від 212 по 365 км;
РЦ РІС-Нова Каховка від 30 по 212 км.

4. На р. Дніпро РЦ РІС розташовані на судноплавних гідротехнічних спорудах (шлюзах) Дніпровського каскаду. На р. Дунай функції РЦ РІС виконують пости регулювання руху суден філії «Дельта-лоцман» державного підприємства «Адміністрація морських портів України».

III. Завдання та функції РІС

1. Головне завдання РІС - сприяння управлінню рухом суден, ефективності перевезень вантажів, пасажирів та багажу, захисту навколишнього природного середовища на ВВШ.

2. РІС виконує такі функції:

1) виявлення та відстеження суден у зоні дії РІС за допомогою АІС, установлення з ними зв'язку та реєстрація необхідних даних;

2) інформаційне забезпечення судноплавства шляхом передачі на судна гідрометеорологічної інформації, відомостей про зміни в роботі засобів навігаційного обладнання, про зміщення плавучих засобів навігаційного обладнання зі штатних місць та іншої навігаційно-гідрографічної і гідрологічної інформації в зоні дії РІС, інформації про стан руху в зоні дії РІС та фактори, що впливають на умови навігації. Інформація надається в доступному електронному форматі і розміщується на офіційному вебсайті РІС;

3) сприяння безпеці судноплавства у відповідному регіоні шляхом організації руху суден, надання суднам рекомендацій, що стосуються черговості руху, часу початку руху, маршруту, швидкості та інтервалів руху, місця якірної стоянки (за умови наявності СРПС у складі РІС);

4) надання інформації про будь-які роботи, що здійснюються в зоні дії РІС та впливають на безпеку руху суден;

5) установлення зв'язку між суднами, береговими організаціями та службами з питань, пов'язаних із забезпеченням безпеки руху суден і ефективності перевезень;

6) збирання, обробка, поширення інформації щодо стану судноплавних шляхів, руху суден та перевезення вантажів, пасажирів та багажу;

7) взаємодія з відповідними службами інших країн шляхом обміну інформацією про судноплавство в зоні дії РІС, що здійснюється в установленому порядку;

8) взаємодія з іншими службами, які функціонують на ВВШ, для забезпечення виконання покладених на РІС завдань;

9) створення та підтримання офіційного вебсайту РІС, забезпечення своєчасного оновлення розміщеної на ньому інформації;

10) організація професійної підготовки, навчання операторів та персоналу РІС, а також користувачів РІС;

11) сприяння службам транспортної логістики портів у забезпеченні ефективності перевезень на ВВШ;

12) створення бази даних РІС та статистична обробка інформації.

IV. Структура та устаткування РІС

1. Безперервне покриття ВВШ в зоні дії РІС радіозв'язком у діапазоні частот морської рухомої служби (смуги радіочастот 156,025-157,925 МГц та 160,625-162,025 МГц) здійснює державне підприємство «Адміністрація морських портів України».

2. До складу РІС входять ГЦ РІС, РЦ РІС та АП РІС, через які РІС виконує свої функції. Місця розташування головного центру, регіональних центрів та автоматичних постів РІС визначає підприємство, до складу якого входить РІС.

Інформація РІС передається через єдину захищену корпоративну телекомунікаційну мережу Інтернет.

3. Радіозв'язок РІС із суднами здійснюється в діапазоні ДВЧ морської рухомої служби зв'язку через РЦ РІС.

4. Радіообмін РІС із суднами, а також інформація про поточну судноплавну обстановку в зоні дії РІС повинні реєструватися та зберігатися на електронних носіях для їх подальшого використання: у ГЦ РІС - поточна судноплавна обстановка, у РЦ РІС - радіообмін із суднами.

5. Передавання та приймання електронних повідомлень між РІС та суднами здійснюються за допомогою БС АІС.

6. РІС повинна забезпечити покриття своєї зони дії БС АІС, а в разі потреби - використовувати ККС ГНСС.

7. Устаткування локальної та розподіленої обчислювальних мереж розміщується в ГЦ та РЦ РІС.

8. Фінансування утримання РІС здійснюється відповідно до чинного законодавства.

9. Судна, що здійснюють плавання на ВВШ в зоні дії РІС, мають бути забезпечені необхідним обладнанням та системами згідно з переліком, наведеним у [додатку](#) до цього Положення (далі - Перелік), з урахуванням таких рекомендацій:

1) функціонування радіоустановок на ВВШ в зоні дії РІС повинно бути забезпечено в діапазоні ДВЧ морської рухомої служби зв'язку (156-162 МГц) з АТІС;

2) обладнання ЕКНІС (ECDIS) повинно відповідати вимогам Резолюції № 48 «Рекомендації, що стосуються системи відображення електронних карт та інформації для внутрішнього судноплавства (ЕКНІС (ECDIS) для внутрішнього судноплавства)» Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй;

3) річкова АІС повинна відповідати вимогам Резолюції № 63 «Міжнародний стандарт для систем виявлення і відстеження суден на внутрішніх водних шляхах» Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй та забезпечувати можливість приймання повідомлень відповідно до Резолюції № 79 «Міжнародний стандарт для систем електронних судових повідомлень на внутрішньому судноплавстві» Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй та Резолюції № 80 «Міжнародний стандарт для повідомлень судноводіям на внутрішніх водних шляхах» Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй;

4) обладнання згідно з Переліком повинно забезпечуватися живленням від основного та аварійного джерел електричної енергії.

10. Типи наведених у Переліку обладнання та систем повинні бути схвалені відповідно до [Інструкції про схвалення типу судового радіо і навігаційного обладнання](#),

затвердженої наказом Міністерства транспорту України від 14 липня 2003 року № 531, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29 липня 2003 року за № 653/7974.

11. Забезпечення необхідного рівня безпеки роботи обладнання та систем, наведених у Переліку, здійснюється шляхом проведення Регістром судноплавства України технічного нагляду за суднами, що здійснюють плавання на ВВШ в зоні дії РІС, з інтервалом не більше ніж дванадцять місяців.

12. Загальний склад радіо- та навігаційного обладнання суден, що здійснюють плавання на ВВШ в зоні дії РІС, визначається [Правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах України](#), затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 16 лютого 2004 року № 91, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 липня 2004 року за № 872/9471.

13. Суднам, що здійснюють плавання на ВВШ в зоні дії РІС, рекомендовано максимально використовувати інформацію, яку надає РІС.

14. Рішення щодо фактичного плавання і маневрування судна приймає судноводій. Будь-яка інформація, яку надає РІС, не може замінити собою рішення, яке приймає судноводій.

V. Взаємовідносини між РІС та суднами, іншими службами

1. Зв'язок між РІС та суднами здійснюється через засоби радіозв'язку на робочих каналах РЦ РІС. Усі судна повинні нести постійну радіовахту на оголошених робочих каналах у зоні дії РЦ РІС згідно з установленими правилами судноплавства у відповідній зоні.

2. Обмін інформацією між РІС і суднами здійснюється українською, російською або англійською мовами. У всіх випадках робоча мова, що використовується під час надання послуг РІС, повинна забезпечувати чітке взаєморозуміння між операторами РІС і судноводіями.

3. Радіообмін на ВВШ, які охоплені зоною дії РІС, у напрямках «берег - судно», «судно - берег», «судно - судно» здійснюється виключно в діапазоні частот морської рухомої служби (смуги радіочастот 156,025-157,925 МГц та 160,625-162,025 МГц).

4. Для уніфікації радіопереговорів використовується стандартний словник-розмовник для радіозв'язку у внутрішньому судноплавстві (TRANS/SC.3/141) або морський навігаційний словник-розмовник Міжнародної морської організації.

5. У разі відсутності радіозв'язку між судном та РІС передача повідомлень на судно здійснюється за допомогою АІС або через судна-посередники.

6. Під час заходження судна в зону дії радіозв'язку РІС судноводії судна повинні викликати на зв'язок РЦ РІС, надати РІС необхідні відомості про судно та отримати інформацію стосовно навігаційних умов плавання та з інших питань, пов'язаних із безпекою руху суден.

Судноводії повинні повідомити оператору РЦ РІС такі відомості:

категорія (тип) судна;

назва судна;

місцезнаходження судна, напрямок руху;

номер судна за судовим реєстром, для морських суден - номер ІМО;

дедвейт (повна вантажопідйомність);

довжина, ширина і висота борту судна;

довжина і ширина судна;
тип, довжина і ширина складу суден, що буксируються;
осадка судна (тільки на спеціальний запит);
маршрут судна;
порт завантаження;
порт розвантаження;
характер і кількість вантажу (для небезпечних вантажів - найменування речовини та в разі потреби - клас);
відомості про сигналізацію, необхідну під час перевезення небезпечних вантажів;
кількість людей на борту судна (екіпаж та пасажери);
кількість контейнерів на борту.

Судноводії повинні підтвердити через засоби зв'язку одержання інформації від РІС.

7. Інформація про межі зони дії РІС, перелік послуг РІС, робочі канали радіозв'язку, перелік інформації, яку судна повинні передавати до РЦ РІС, розміщується на офіційному вебсайті РІС та/або за допомогою електронних повідомлень судноводіям (notices to skippers, NtS).

Інформація про зміну відомостей щодо РІС має бути своєчасно доведена до відома судноводіїв шляхом розміщення її на вебсайті РІС, передачі по ДВЧ-зв'язку та/або за допомогою електронних повідомлень судноводіям.

8. РІС взаємодіє з усіма суднами, судноплавними компаніями, підприємствами, установами та організаціями морського та річкового транспорту незалежно від форм власності та підпорядкування, діяльність яких пов'язана з транспортуванням вантажів на ВВШ.

9. Підприємства, установи та організації галузі морського та річкового транспорту, судноплавні компанії, капітани суден у своїй діяльності забезпечують своєчасне надання, повноту та достовірність даних, необхідних РІС для виконання покладених на неї завдань і функцій.

{Положення в редакції Наказу Міністерства інфраструктури № 605 від 07.10.2020}

**Директор
Департаменту безпеки**

Ю. Гержод

Додаток
до Положення про річкову інформаційну службу
на внутрішніх водних шляхах України (пункт 9 розділу IV)

ПЕРЕЛІК
необхідного обладнання та систем для суден, що здійснюють плавання на внутрішніх водних шляхах
України в зоні дії PIC

№ з/п	Найменування обладнання (системи)	Строки забезпечення суден обладнанням (системами)
1	Пристрій із засобами мобільного підключення до Інтернету для прийому електронної пошти та виходу в мережу Інтернет, а також передачі електронних повідомлень	Пасажи́рські самохі́дні судна валовою місткістю 300 одиниць і більше та судна, що перевозять небезпечні вантажі, - до початку навігації 2015 року; інші судна - до початку навігації 2017 року
2	Обладнання ЕКНІС (ECDIS) для внутрішнього судноплавства з електронними навігаційними картами (ENC), що може працювати у таких режимах: інформаційний; навігаційний, з накладанням радіолокаційного зображення (4)	
3	Радіообладнання для одночасного прийому радіосповіщень про внутрішнє судноплавство на двох каналах ДВЧ (судно-судно та судно-берег)	Пасажи́рські самохі́дні судна валовою місткістю 300 одиниць і більше та судна, що перевозять небезпечні вантажі, - до початку навігації 2014 року; інші судна - до початку навігації 2016 року
4	Прийо́моінди́катор місцезнаходження глобальної навігаційної супутникової системи (GPS), який може бути складовою частиною автоматичної іденти-фікаційної системи (AIC) за умови відображення поточних координат на дисплеї (AIC)	Пасажи́рські самохі́дні судна валовою місткістю 300 одиниць і більше та судна, що перевозять небезпечні вантажі, - до початку навігації 2014 року; інші судна - до початку навігації 2016 року
5	Радіолокатор для отримання даних стосовно інших учасників руху в найближчому оточенні судна (2)	До початку навігації 2017 року
6	Річкова автоматична ідентифікаційна система (AIS) (3)	Пасажи́рські самохі́дні судна валовою місткістю 300 одиниць і більше та судна, що перевозять небезпечні вантажі, - до початку навігації 2014 року; інші судна - до початку навігації 2016 року
<p>Примітки:</p> <ol style="list-style-type: none"> Допускається не встановлювати необхідне обладнання та системи: <ol style="list-style-type: none"> складу суден, що штовхається, за винятком судна, яке забезпечує основну тягу. При цьому судна, які є частиною складу, що штовхається, повинні вимкнути річкову автоматичну ідентифікаційну систему (AIS); поромам, що не пересуваються самостійно; малим/маломірним суднам, стоянковим суднам, несамохідним плавучим кранам та службово-роз'їзним суднам. При цьому таким суднам рекомендується встановити AIC класу (B) та радіо-обладнання для прийому радіосповіщень про внутрішнє судноплавство на каналах ДВЧ; суднам технічного флоту, що працюють у караванах. При цьому судно, з якого здійснюється координація роботи каравану, має виконувати вимоги цього переліку; суднам, що здійснюють роботи з навігаційно-гідрографічного забезпечення на внутрішніх водних шляхах. Суднам, що здійснюють плавання виключно у світлу пору доби в умовах доброї видимості, допускається не встановлювати такий радіолокатор. Суднам валовою місткістю до 300 одиниць, крім суден, що будуються (кіль яких закладено або які перебувають на подібній стадії побудови після 01 січня 2021 року) та суден, що перевозять небезпечні вантажі, допускається встановлення AIC класу (B). Судна, що здійснюють плавання на внутрішніх водних шляхах України в зоні дії PIC, повинні використовувати AIC відповідно до вимог Резолюції № 63 «Міжнародний стандарт для систем виявлення і відстеження суден на внутрішніх водних шляхах» Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй. Суднам валовою місткістю до 400 одиниць, крім суден, що будуються (кіль яких закладено або які перебувають на подібній стадії побудови після 01 січня 2021 року) та суден, що перевозять небезпечні вантажі, допускається не встановлювати обладнання ЕКНІС (ECDIS). 		

{Положення доповнено Додатком згідно з Наказом Міністерства інфраструктури № 53 від 30.01.2013; в редакції Наказів Міністерства інфраструктури № 229 від 23.06.2015, № 605 від 07.10.2020}